

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШІНСЬКОГО»
ІСТОРИКО-ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ І
МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН**

**ЛІНГВІСТИКА Й ЛІНГВОДИДАКТИКА: ЗДОБУТКИ І
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

06–07 грудня 2024 року

**МАТЕРІАЛИ
ЮВІЛЕЙНОЇ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ**

Одеса – 2024

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
ІСТОРИКО-ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ І
МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН**

**ЛІНГВІСТИКА Й ЛІНГВОДИДАКТИКА: ЗДОБУТКИ І
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

06–07 грудня 2024 року

**МАТЕРІАЛИ
ЮВІЛЕЙНОЇ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ**

Одеса – 2024

УДК 801.8 + 811
ББК 81.2(4Укр)я5
Є27

Друк за ухвалою вченої ради ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол № 7 від 26.12.2024 року)

Редакційна колегія:

Євтушина Т. О. – к.філол.н., доц., доцент кафедри української філології і методики
навчання фахових дисциплін – технічний секретар;
Прокопенко Л. І. – к.пед.н., доц., завідувач кафедри української філології і методики
навчання фахових дисциплін – відповідальний редактор;
Босак Н. Ф. – к.пед.н., доц., доцент кафедри української філології і методики
навчання фахових дисциплін;
Горіна Ж. Д. – к.пед.н., доц., доцент кафедри української філології і методики
навчання фахових дисциплін.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Марчук Л. М. – д.філол.н., проф., завідувач кафедри журналістики Кам'янець-
Подільського національного університету імені Івана Огієнка;
Нагорна Н. В. – к.пед.н., доцент кафедри педагогічної освіти та соціальної
реабілітації Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Є27 Лінгвістика й лінгводидактика: здобутки і перспективи розвитку: матеріали
Ювілейної Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих науковців (м. Одеса,
06-07 грудня 2024 р.) [Електронне видання]: зб. тез доп. / редкол. Т. О. Євтушина,
Л.І.Прокопенко, Ж.Д.Горіна, Н.Ф.Босак. Одеса: ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2024. 187 с.

У збірнику вміщено доповіді учасників Ювілейної Всеукраїнської науково-
практичної конференції молодих науковців «Лінгвістика й лінгводидактика: здобутки і
перспективи розвитку» (м. Одеса, 06-07 грудня 2024 р.). Матеріали збірника можуть бути
корисними для широкої філологічної аудиторії.

*За зміст тез, достовірність цитувань та оригінальність викладення матеріалу
відповідальність несуть автори*

© ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського», 2024
© Автори статей, 2024

ЗМІСТ

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Горіна Жанна

Комікси як жанр візуального наративу 6

СЕКЦІЙНІ ЗАСІДАННЯ

Александрова Орина

Можливості інтерактивної платформи Lerningapps для підтримки освітнього процесу на уроках української мови в основній школі 14

Басараба Ангеліна

Розвиток читацького інтересу в учнів закладів загальної середньої освіти за допомогою інтерактивних методів 18

Безверхна Олена

Активне словотворення в медіадискурсі періоду повномасштабного вторгнення: за матеріалами ГРАКу 21

Бойко Варвара

Використання інтерактивної платформи Wordwall як допоміжного інструменту під час підготовки уроків української мови в початковій школі 26

Бойко Маргарита

Синтаксис авторського монологічного мовлення кульмінації повісті «Неймовірні пригоди Івана Сили, найдужчої людини у світі» Олександра Гавроша 30

Дідур Людмила

Генезис української мови 33

Довга Єлизавета

Формування граматичної компетентності в учнів 6 класу під час вивчення дієслова (на матеріалі програмових творів про козаків) 42

Євтушина Тетяна

Фразеологізми як структурний компонент складених присудків прози Г. Вдовиченко 47

СЕКЦІЙНІ ЗАСІДАННЯ

Орина Александрова,
здобувач першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти 4 року навчання
історико-філологічного факультету
Державного закладу «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»
Науковий керівник: к.пед.н., доц. Н. Ф. Босак

МОЖЛИВОСТІ ІНТЕРАКТИВНОЇ ПЛАТФОРМИ LERNINGAPPS ДЛЯ ПІДТРИМКИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ОСНОВНІЙ ШКОЛІ

Анотація: У статті розглянуто можливості розроблення інтерактивних завдань на навчальній платформі Learningapps для підвищення якості навчання учнів основної школи на уроках української мови в закладах загальної середньої освіти. Доведено, що інформаційно-комунікаційні технології відкривають для вивчення української мови в основній школі нові можливості, а саме, гарне унаочнення через аудіо- та відеоконтенти, індивідуалізацію освітнього процесу, доступ до наукових джерел, запис та прослуховування власного мовлення.

Ключові слова: інтерактивні завдання, інформаційно-комунікаційні технології, навчальна платформа Learningapps, основна школа, уроки української мови.

Abstract: The article considers the possibilities of developing interactive tasks on the Learningapps educational platform to improve the quality of education of primary school students in Ukrainian language classes in general secondary education institutions. It has been proven that information and communication technologies open up new opportunities for learning the Ukrainian language in primary school, namely, good visualization through audio and video content, individualization of the educational process, access to scientific sources, recording and listening to one's own speech.

Keywords: interactive technology, information-communication technology, learning platform Learningapps, primary school, Ukrainian language lessons.

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Наразі набуває популярності використання інтернет-сервісів для створення цікавих дидактичних матеріалів з будь-якої теми з використанням текстів, зображень, відео- та аудіофайлів тощо. Ці сервіси, зокрема Learningapps, стають зручним інструментом для створення електронного супроводу уроку, заняття або дистанційного курсу. Вони дають можливість зібрати всі необхідні ресурси для уроку чи заняття: файли, вебсайти, google документи, вбудувати потрібні файли та онлайнів вправи. Створені завдання можна розмістити в блозі, отримавши відповідний код, створити до уроку QR-код, який можна надіслати та розмістити в соціальних мережах.

Актуальність обраної теми визначається, у першу чергу, соціальним замовленням: наявність знань і вмінь щодо інформаційно-комунікаційних

технологій стає базовою вимогою до учня-випускника школи, а використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках української мови надає великих можливостей для навчання на якісно новому рівні. Про використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі, зокрема на уроках української мови, говорять і провідні освітянські документи, нормативно-правові акти, постанови, укази та науково-теоретичні, методичні дослідження, праці, рекомендації, що свідчать про пильну увагу держави, науковців, психологів, методистів, а також учителів-практиків до цієї проблеми.

Аналіз наукових досліджень, у яких розглянуто порушену проблему. Українські лінгводидакти, шукаючи способи покращання навчання, усе частіше звертають увагу на використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі. Вони досліджують, у який спосіб ці технології можуть підтримувати різноманітні аспекти навчання української мови, включаючи доступ до інформації, взаємодію та зворотний зв'язок між учителями та учнями. У наукових працях учені порівнюють ефективність таких платформ із традиційними методами і прийомами навчання, можливості адаптації цих платформ до потреб українського шкільного освітнього середовища.

Вивченню особливостей застосування інформаційно-комунікаційних технологій у викладанні мовних дисциплін, а саме дослідженню навчальної платформи Learningapps, присвячено окремі праці українських науковців: О. Кучерук [3], О. Петрової [4], І. Яковлевої [5] тощо. Проте варто зауважити, що наразі не вистачає ґрунтовних досліджень, які докладно розглядають дидактичні можливості платформи Learningapps як інструменту в процесі навчання української мови в основній школі.

Мета дослідження – дослідити та проаналізувати можливості розроблення інтерактивних завдань на навчальній платформі Learningapps для підвищення якості навчання учнів основної школи на уроках української мови.

Викладення основного матеріалу. *Learningapps* – онлайн-сервіс, який дозволяє створювати інтерактивні вправи. Він є конструктором для розробки різноманітних завдань із різних предметних галузей для використання і на уроках, і в позаурочний час. Вправи можна також використовувати в роботі з інтерактивною дошкою [6].

Сервіс Learningapps є додатком Web 2.0 для підтримки освітніх процесів у закладах освіти різних типів. Конструктор Learningapps призначений для розробки, зберігання інтерактивних завдань з української мови, за допомогою яких учні можуть перевірити й закріпити свої знання в ігровій формі, що сприяє формуванню їх пізнавального інтересу. Сервіс Learningapps надає змогу отримання коду для того, щоб інтерактивні завдання були розміщені на сторінках сайтів або блогів викладачів та учнів [7].

На сайті доступна велика база завдань, розроблених учителями української мови. Кожен із ресурсів можна використати на своєму уроці, змінити під власні потреби, розробити схожий чи зовсім інший навчальний модуль. Вправи на сайті

подаються у зручному візуальному режимі сітки зображень, навівши на які вказівник миші можна побачити тип вправи та її рейтинг на сайті. Клацнувши на зображення значка вправи, відбувається перехід у режим її виконання. На передньому плані видно завдання, сформульоване вчителем, яке закривається після клацання кнопки ОК, що дозволяє перейти до безпосередньої роботи із вправою. Виконання вправи полягає в інтерактивній роботі з об'єктами, розміщеними на екрані. Після виконання вправи потрібно клацнути напис «Перевірити рішення»: відповіді буде перевірено і вказано на можливі помилки. Далі можна внести виправлення й знову перевірити рішення. Усі вправи поділено на категорії, які відповідають виду завдання, яке потрібно буде виконати учням:

- вибір;
- розподіл;
- послідовність;
- заповнення;
- онлайн-ігри;
- інструменти.

У кожній групі ми використали кілька шаблонів вправ, опис та зразки яких можна попередньо переглядати перед тим, як створити власний навчальний ресурс. На сайті <http://learningapps.org/> можна детальніше ознайомитись із різними вправами та спробувати створювати власні [6].

Усі вправи відповідно до адаптації їх застосування в навчанні української мови ми умовно поділили на такі категорії:

встановлення відповідностей: «Знайди пару», «Парочки», «Відповідності сітки», «Поділ на групи» (Яскраве оформлення. Смайл-підтримка виконання. Можливість налаштування звіту про кількість правильних і неправильних відповідей, додаткового повідомлення для виконавця);

- класифікація: «Класифікація»;

• визначення поняття: «Фрагменти зображення», «Знайди слова», «Вгадай слово» (Завдання орієнтоване на відпрацювання знання термінів. Розташування літер на віртуальній клавіатурі за порядком на реальній клавіатурі, однак розміщення їх у два ряди дещо збиває, на думку учнів, та уповільнює виконання завдання. Утруднення, пов'язані з виконанням на смартфоні, відсутні);

- гра у форматі змагання: «Де це?», «Скачки»;

• гра у форматі вікторини: «Перший мільйон», «Вікторина» (Завдання з вибором одного варіанту правильної відповіді. Завдання супроводжується налаштованим смайл-оцінюванням із коментуванням. По завершенню виконання подається статистичний звіт щодо кількості правильних і неправильних відповідей, а також з'являється додаткове повідомлення. За враженнями учнів, завдання є цікавим і зручним для виконання на смартфоні);

- визначення послідовності подій: «Числова пряма», «Просте упорядкування»;
- визначення об'єктів на карті: «Знайди на карті»;

• складання пазлів: «Пазл» (За характером це завдання на встановлення співвідношення з множинним вибором. Правильне об'єднання розкриває пазл і утворює малюнок, заданий автором, наприклад, історичну мапу, за допомогою якої потрібно виконати наступне завдання. Можливість налаштування додаткового повідомлення);

- розгадування кросвордів: «Кросворд»;
- відкрите питання: «Вільна текстова відповідь»;
- відтворення тексту: «Заповни пропуски»;
- редагування тексту: «Виділи слова» (пошук помилок);
- складання нотаток за допомогою відеоконтенту: «Аудіо- та відеоконтент»

(Витратне за часом при мобільному інтернеті 4G. Може бути рекомендованим для виконання учням під час їхньої підготовки до доповіді).

Завдання «Колекція вправ» призначене для згрупування ігрових завдань за певною темою.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже, інформаційно-комунікаційні технології відкривають для вивчення української мови в основній школі нові можливості, а саме, гарне унаочнення через аудіо- та відеоконтенти, індивідуалізацію освітнього процесу, доступ до наукових джерел, запис та прослуховування власного мовлення. Комп'ютерна підтримка уроку української мови надає можливість підвищити спілкування учнів і вчителя та учнів між собою. Також зростає роль учителя в управлінні діяльністю учнів.

Використання платформи Learningapps є актуальним. Цей навчальний інструмент надає унікальні можливості для поліпшення процесу вивчення української мови в основній школі, створює інтерактивне середовище для учнів, сприяє покращанню їхніх комунікативних навичок, кращому засвоєнню лексичного, граматичного матеріалів та вивченню мовних правил. Результати дослідження демонструють значний потенціал платформи Learningapps як потужного інструменту для підтримки освітнього процесу з української мови в основній школі, його можливості дозволяють учителям створювати цікаві інтерактивні завдання, що сприяє оволодінню культурою комунікації.

Література

1. Горіна Ж.Д., Ярошевич М.В. Українська відео-звукова поезія в додатку Тік-Ток: міжмистецький контекст: тези доп. К.: УДУ імені Михайла Драгоманова, 2024. С. 19-23. Режим доступу: <http://dspace.pdpu.edu.ua/handle/123456789/20677>
2. Горіна Ж., Босак Н., Дігтяр А. Буклейлер до балади Тараса Шевченка «Тополя» як інструмент стимулювання читацької активності учнів. Український світ у наукових парадигмах : збірник наукових праць за матеріалами XXI Міжнародної конференції з актуальних проблем лінгвістики і лінгводидактики, присвяченої пам'яті і з нагоди 100-річчя від дня народження проф. Дорошенка С. І. Харків : Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, 2024. № 11. С. 234-240. Режим доступу: <https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f7f1a79b-592f-4a13-a3f0-08a8ec2759d6/content>.
3. Кучерук О. Формування лексичної компетентності учнів засобами комп'ютерних ігор у навчанні української мови. Інформаційні технології і засоби навчання. 2018. Т. 63. № 1. С. 47-55.
4. Петрова О. Використання можливостей ресурсу Learningapps.org під час створення віртуального класу. Комп'ютер у школі та сім'ї. 2014. № 1. С. 46-48.
5. Яковлева І. Використання

освітніх платформ в освітньому середовищі. Режим доступу: <https://training.qatestlab.com/blog/technical-articles/overview-of-popular-interactive-platforms/>. 6. *Learningapps*: більше ніж просто ігри. Режим доступу: <http://www.slideshare.net/shperk/learningapps16334056?related=3>. 7. *LearningApps.org* – створення мультимедійних інтерактивних вправ. Режим доступу: <http://learningapps.org/about.php>.

Ангеліна Басараба,
здобувач першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти 2 року навчання
історико-філологічного факультету
Державного закладу «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»
Науковий керівник: к.філол.н., доц. І. А. Хижняк

РОЗВИТОК ЧИТАЦЬКОГО ІНТЕРЕСУ В УЧНІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ЗА ДОПОМОГОЮ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ

Анотація: Статтю присвячено розгляду питань, пов'язаних із проблемою зниження читацького інтересу в сучасній молоді. Автор пропонує один із варіантів вирішення зазначеної проблеми: підвищення читацького інтересу за допомогою застосування сучасних технологій.

Ключові слова: криза читання, читацькі інтереси, інтерактивний метод.

Abstract: This article is devoted to the consideration of issues related to the problem of declining reading interest among modern youth. The author proposed one of the options for solving this problem: increasing reading interest through the use of modern technologies.

Key words: reading crisis, reading interests, interactive method.

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Читання книг сприяє збереженню національної культури, мови, формуванню мислення та мовлення. Ще нещодавно читання в українському суспільстві було незаперечною національною цінністю.

Зараз у дітей та підлітків не тільки інші літературні уподобання, а й інше сприйняття книжкової культури. Сьогодні книга як паперовий носій інформації вже не може вважатися пріоритетним і єдиним джерелом знань, оскільки існують альтернативні джерела інформації, такі як Інтернет, комп'ютерні ігри, телебачення.

Нинішнє покоління учнів у переважній більшості погано сприймають усне мовлення викладача, мало читають, не вміють правильно побудувати відповідь на поставлене питання, важко запам'ятовують прочитане і почуте. А вони повинні вміти осмислювати отриману інформацію, трактувати її, застосовувати в конкретних умовах; водночас думати, розуміти суть речей, вміти висловити думку. Саме цьому сприяють інтерактивні технології.

Слово «інтерактивний» прийшло до нас з англійської мови, і складається зі слів «inter» – це «взаємний», «act» – діяти. Інтерактивний – означає сприяти, взаємодіяти чи знаходитися в режимі бесіди, діалогу з будь-чим (комп'ютером), чи

Наукове видання

**ЛІНГВІСТИКА Й ЛІНГВОДИДАКТИКА: ЗДОБУТКИ І
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

06-07 грудня 2024 року

**МАТЕРІАЛИ ЮВІЛЕЙНОЇ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ**

Збірник тез доповідей

Рецензенти:

Марчук Л. М. – д.філол.н., проф., завідувач кафедри журналістики Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка;

Нагорна Н. В. – к.пед.н., доцент кафедри педагогічної освіти та соціальної реабілітації Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Технічний секретар – Тетяна Євтушина

Формат 60x90/16.

УМ.-ДРУК. АРК. 6